

...ด้วยพื้นที่จำนวนมากในจังหวัดนราธิวาสเป็นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำขังตลอดปี ดินมีคุณภาพต่ำ ซึ่งพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3 แสนไร่ เกษตรกรจำนวนมากไม่มีที่ทำกิน แม้เมื่อระบายน้ำออกจากพื้นที่หมดแล้ว ยังยากที่จะใช้ประโยชน์ทางการเกษตรให้ได้ผล ทั้งนี้เนื่องจากดินมีสารประกอบไพไรท์ ทำให้เกิดกรดกำมะถัน เมื่อดินแห้งทำให้ดินเปรี้ยว ควรปรับปรุงดินให้ดีขึ้น ดังนั้น เห็นสมควรที่จะมีการปรับปรุงพัฒนา โดยให้มีหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการศึกษาและพัฒนาพื้นที่พรุร่วมกันแบบผสมผสาน และนำผลสำเร็จของโครงการไปเป็นแบบอย่างในการที่จะพัฒนาพื้นที่ดินพรุในโอกาสต่อไป...

พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์
เมื่อ 18 สิงหาคม 2524

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2525 ณ บ้านพิกุลทอง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส โดยมีพระราชดำริให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการศึกษาและพัฒนาพื้นที่พรุร่วมกันแบบผสมผสาน

ศูนย์ฯ มีพื้นที่ จำนวน 1,740 ไร่ เป็นพื้นที่ศึกษาทดลองด้านต่างๆ และเป็นต้นแบบของความสำเร็จที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ที่ทุกคนสามารถมาดู มาศึกษาได้ในที่เดียวกัน อีกทั้งยังเป็นที่รวมของสหวิทยาการในลักษณะของพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต แบ่งเป็น พื้นที่ตอน 202 ไร่ พื้นที่ลุ่ม 308 ไร่ พื้นที่สวนยางเขาสำนัก 200 ไร่ พื้นที่อ่างเก็บน้ำใกล้บ้าน 1,030 ไร่ ความจุ 3.73 ล้าน ลบ.ม.

จุดเรียนรู้ดูงานภายในศูนย์ฯ มีดังนี้

โครงการแก่งดิน
ศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัด และวิธีการปรับปรุงดินให้กลับมาใช้ประโยชน์

เกษตรทฤษฎีใหม่ แปลง
สาธิตการบริหารจัดการดินและน้ำ ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การปลูกข้าวในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อการปลูกข้าวสายพันธุ์ต่างๆ ที่เหมาะสมในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด

ไบโอดีเซล เรียนรู้เทคนิคการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์ม และน้ำมันพืชใช้แล้ว

สวน 72 พรรษา เป็นแหล่งรวบรวมพรรณพืชพื้นเมืองภาคใต้ พืชสมุนไพร และพันธุ์บัว พร้อมคำบรรยายลักษณะทางพฤกษศาสตร์ การขยายพันธุ์ การใช้ประโยชน์ และสรรพคุณทางสมุนไพร

สวนสาธิตการเกษตรเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา สาธิตการปลูกพืชชนิดต่างๆ การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ การปลูกพืชปุ๋ยสดการจัดการทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปลูกหญ้าแฝกในรูปแบบต่างๆ

พืชสวนครัวประดับ สาธิตการปลูกผักสวนครัวเชิงภูมิทัศน์ในพื้นที่จำกัด การนำภาชนะและวัสดุเหลือใช้ มาประยุกต์

ใช้ในการปลูกพืชผักรูปแบบต่างๆ

สวนไม้มงคลเฉลิมพระชนม 76 พรรษา เป็นสวนที่รวบรวมพรรณไม้มงคล ได้แก่ ไม้มงคล 9 ชนิด ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด ไม้มงคลประจำวันเกิด ไม้มงคลประจำปีเกิด ไม้มงคลประจำราศีเกิด และไม้มงคลประจำทิศ

สวน 50 ปี ทองราชย์ เป็นการจัดสวนด้วยพืชตระกูลปาล์ม นานาชนิด เพื่อให้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ

สวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้มงคลเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นสวนรวบรวมพรรณไม้สีม่วง จำนวน 60 ชนิด โดยแบ่งการปลูกออกเป็น 6 ระดับ และสาธิตการปลูกป่าสร้างรายได้

ศูนย์บริการวิเคราะห์ดิน ให้บริการวิเคราะห์ดิน น้ำ และคำแนะนำการปรับปรุงบำรุงดิน รวมถึงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้มีประสิทธิภาพและให้เกิดประสิทธิผล

การเลี้ยงสัตว์ยังชีพ สาธิตการเลี้ยงและดูแลสุขภาพสัตว์ ทั้งสัตว์ปีก และสัตว์เคี้ยวเอื้อง การปลูกหญ้าอาหารสัตว์ในพื้นที่พรุ และการผลิตอาหารชั้นสำหรับสัตว์

ศูนย์การเรียนรู้ด้านสุขภาพ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคติดต่อชนิดต่างๆ ให้บริการด้านสาธารณสุข การป้องกันและรักษาโรคเท้าช้างให้แก่ราษฎร

ป่าพรุจำลอง สาธิตการปลูกป่าในพื้นที่พรุ เพื่อศึกษาระบบนิเวศน์ของป่าพรุ และวิวัฒนาการการเกิดพรุ ศึกษาการนำไม้และใบไม้เสกไม้เพื่อการ

แปรรูป และผลิตกล้าไม้ไว้สำหรับแจกจ่ายประชาชนทั่วไป **การเลี้ยงปลาสร้อยรายได้** ศึกษาการเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ปลาที่ทนต่อน้ำเปรี้ยว และการเลี้ยงปลาสวยงามในพื้นที่พรุ การเลี้ยงกบในกระชัง การทำเกษตรผสมผสานบริเวณขอบบ่อและการแจกจ่ายพันธุ์ปลา

แปรรูปเส้นใยพืช สาธิตและฝึกอบรมการแปรรูปเส้นใยพืชในท้องถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้

ปลูกพืชแบบเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาวิธีการปลูกพืชผักในรูปแบบต่างๆ ที่มีพื้นที่อย่างจำกัด และการเพาะขยายพันธุ์บอนสี

เพาะเห็ดและการปลูกพืชแซมในสวนยางพารา สาธิตการเพาะเห็ด การปลูกผักไร้ดิน และการปลูกพืชแซมในสวนยางพารา

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000
โทรศัพท์ : 0-7363-1033, 0-7363-1038
โทรสาร : 0-7363-1034
E-mail : cpt_1@ltd.go.th
Website : www.pikunthong.com

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

